

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก (สำนักงานปลัด โทร. ๐ ๕๒๖๒ ๐๙๙๖๖)

ที่ มท. ๗๒๓๐๓/๒๕๖๔ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง...รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลนาออกผ่านปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานสรุปผลโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑ เล่ม

๑. เรื่องเดิม

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก ได้ดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในหลักคุณธรรมและจริยธรรม สามารถนำหลักคุณธรรมและจริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมและเจตคติของบุคลากรต่อองค์กร ต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้มาขอรับบริการและต่อผู้บังคับบัญชาให้ดียิ่งขึ้น ปลุกจิตสำนึกมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต

๒. ข้อเท็จจริง

บัดนี้ ได้ดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามที่ส่งมาด้วย

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นางสุปรียา คำนนท์)
นิติกรชำนาญการ

ความเห็น...

(ลงชื่อ) ส.ศ.ท.

(มานพ อรรถมนู)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาราชการแทน
หัวหน้าสำนักปลัด อบต.นาออก

/ความเห็น...

ความเห็น

ขอพิจารณาในข้อที่ ๒๗

(ลงชื่อ) ส.ต.อ.

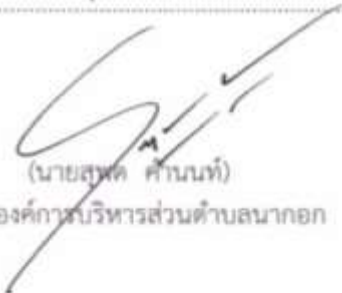
(สมใจ คำอาจ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอก

ความเห็น/ข้อสั่งการ

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายสุพัต ค้านนท์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอก

รายงานสรุปผล
โครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ดำเนินการโดย

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก
อำเภอনিคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก
หมู่ที่ ๑ ตำบลนาออก อำเภอনিคมคำสร้อย
จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๓๐
โทร./โทรสาร ๐๔๒-๖๒๐๙๗๖
เว็บไซต์ www.nakok.org
Facebook : องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

คำนำ

รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยจัดขึ้นในวันที่ ๓๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก ตำบลนาออก อำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักคุณธรรมและจริยธรรม สามารถนำหลักคุณธรรมและจริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมและเจตคติของบุคลากรต่อองค์กร ต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้มาขอรับบริการและต่อผู้บังคับบัญชาให้ดียิ่งขึ้น ปลุกจิตสำนึกมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ให้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

ในโอกาสนี้ คณะผู้จัดทำโครงการฯ ขอขอบคุณบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ ทำให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดเป็นอย่างดี

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

เมษายน ๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
หลักการและเหตุผล.....	๑
วัตถุประสงค์.....	๑
เป้าหมาย.....	๑
วิธีดำเนินการ.....	๒
สถานที่ดำเนินงาน.....	๒
ระยะเวลาดำเนินการ.....	๒
งบประมาณดำเนินการ.....	๒
การประเมินโครงการ.....	๒
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	๒
หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ.....	๒
บทที่ ๒ ผลการดำเนินงาน	๓
สรุปจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ.....	๓
สรุปงบประมาณ.....	๓
ผลประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ.....	๓
สรุปผลการประเมินโครงการ.....	๓
ตารางสรุปผลการดำเนินงานโครงการ.....	๔
สรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม.....	๕
ข้อเสนอแนะ.....	๖
ภาคผนวก	
- บันทึกขออนุมัติโครงการ	
- โครงการ	
- เอกสารประกอบโครงการ	
- รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ	
- รูปภาพ	

บทที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

บุคลากรหรือทรัพยากรบุคคลในองค์กรเป็นรากฐานสำคัญยิ่งในการพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ทั้งด้านคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล องค์กรนั้น ๆ ย่อมประสบความสำเร็จ มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคลากรที่มีคุณภาพสูง มีความรู้ความสามารถ มีทักษะต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน มีประสบการณ์มีความรู้และเข้าใจงานเป็นอย่างดี เมื่อได้รับบทบาทให้กระทำหน้าที่ใด ๆ แล้ว ย่อมสามารถแสดงบทบาทนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเสมอ ในทางตรงกันข้ามหากบุคลากรในองค์กร ด้้อยความสามารถ ไร้อุดมการณ์ ไม่มีทักษะ หรือประสบการณ์ที่จำเป็นในการทำงาน ย่อมทำให้องค์กรนั้น ๆ ด้้อยพัฒนาหรือเจริญก้าวหน้าได้อย่างล่าช้า นอกจากนี้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและ ประสบการณ์การทำงานสูงแล้ว ย่อมมีคุณธรรมจริยธรรม ในการป้องกันการทุจริต มีจรรยาบรรณ ค่านิยม บุคลิกภาพหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นตัวชี้้นำทางในการปฏิบัติงานตามตำแหน่ง หน้าที่และบทบาท แห่งตนเอง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบ ตั้งใจทำงานด้วยความทุ่มเท เสียสละ มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ต่องานต่อหน่วยงาน ต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาขอรับบริการหรือรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและ ประเทศชาติแล้ว ย่อมนำพาองค์กรหรือหน่วยงานมุ่งไปสู่ความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น มีความโปร่งใสมีการ ป้องกันการทุจริต และสามารถตรวจสอบได้ตามหลักการแห่งธรรมาภิบาล

องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก จึงได้จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการ ป้องกันการทุจริตขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการ และพนักงานจ้าง มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักคุณธรรมและจริยธรรม สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้ห่างไกลจากการทุจริต และการ ดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข รู้จักความพอดี มีความพอเพียง ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายและ ข้อบังคับ มีเจตคติที่ดี มีจรรยาบรรณวิชาชีพต่อตนเอง ต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้มาขอรับบริการ ต่อผู้บังคับบัญชาและต่อประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในหลักคุณธรรมและจริยธรรม

๒.๒ เพื่อให้บุคลากรสามารถนำหลักคุณธรรมและจริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง

๒.๓ เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมและเจตคติของบุคลากรต่อองค์กร ต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้มาขอรับบริการและต่อผู้บังคับบัญชาให้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ เพื่อปลูกจิตสำนึกมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ให้แก่ บุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

๓. เป้าหมาย

ข้าราชการ/พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

๔. วิธีดำเนินการ

- ๔.๑ รวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการฯ
- ๔.๒ ชี้แจงรายละเอียดและวางแผนการดำเนินงานตามโครงการฯ
- ๔.๓ จัดทำรายละเอียดโครงการฯ และเสนอรายละเอียดโครงการ
- ๔.๔ ประชาสัมพันธ์
- ๔.๕ วัดและประเมินผลโครงการฯ

๕. สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๓๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. งบประมาณดำเนินการ

ไม่มี

๘. การประเมินผลโครงการ

ประเมินผลโครงการโดยใช้แบบสอบถาม

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ ข้าราชการ/พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาออก มีความเข้าใจในคุณธรรม และจริยธรรมในการป้องกันการทุจริตอย่างแท้จริง
- ๙.๒ ข้าราชการ/พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาออก สามารถนำคุณธรรมและ จริยธรรมในการป้องกันการทุจริต มาใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างแท้จริง
- ๙.๓ ปลุกจิตสำนึกให้ข้าราชการ/พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาออก มีทัศนคติ ค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต และเจตคติต่อองค์กรต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงานต่อผู้มาขอรับบริการและต่อ ผู้บังคับบัญชาที่ดี

๑๐. หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก อำเภอเนินคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

บทที่ ๒
ผลการดำเนินงาน

๑. สรุปจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวนทั้งสิ้น ๓๖ คน

๒. สรุปงบประมาณ

ไม่มี

๓. ผลประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการตามกลุ่มเป้าหมาย

๔. สรุปผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ

๒๕๖๔

๔.๑ การประเมินโครงการโดยใช้การทดสอบความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวนทั้งสิ้น ๓๖ ชุด ได้กลับคืนทั้งหมด ๒๒ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๑๑

๔.๒ ระดับของความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ภาพรวมมีความพึงพอใจดังนี้

ตารางเกณฑ์การประเมิน

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน (ค่าเฉลี่ย SD)	แปลความ
๑	ได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = ๔.๕๑ - ๕	ดีมาก
๒	ได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = ๓.๕๑ - ๔.๕๐	ดี
๓	ได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = ๒.๕๑ - ๓.๕๐	ปานกลาง
๔	ได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = ๑.๕๑ - ๒.๕๐	พอใช้
๕	ได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = ๑.๐๐ - ๑.๕๐	ควรปรับปรุง

ตารางสรุปผลการประเมิน

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน (ค่าเฉลี่ย SD)	แปลความ
๑	ได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = ๓.๖๓	ดี
๒	ได้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = ๐.๖๓	ดี

ตารางสรุปแบบประเมินระดับความพึงพอใจ

รายการประเมิน	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใจ	ปรับปรุง	N	$\bar{X}$	SD	แปลความ
	๕	๔	๓	๒	๑	ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
๑. ท่านได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคุณธรรม จริยธรรม	๓	๑๒	๗	๐	๐	๒๒	๓.๘๒	๐.๖๕	ดี
๒. ท่านสามารถนำความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน	๒	๑๐	๑๐	๐	๐	๒๒	๓.๖๔	๐.๖๔	ดี
๓. ความเหมาะสมของสื่อ และเอกสารประกอบโครงการ	๒	๑๓	๖	๑	๐	๒๒	๓.๗๓	๐.๖๙	ดี
๔. ความเหมาะสมของรูปแบบระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้ความรู้	๐	๙	๑๒	๑	๐	๒๒	๓.๓๖	๐.๕๗	ปานกลาง
๕. ท่านมีความพึงพอใจต่อการจัดโครงการครั้งนี้	๑	๑๑	๑๐	๐	๐	๒๒	๓.๕๙	๐.๕๘	ดี
รวม	๘	๕๕	๔๕	๒	๐	๑๑๐	๓.๖๓	๐.๖๓	ดี

๕. ตารางสรุปผลการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
๑.๑ เพศชาย	๖	๒๗.๒๗
๑.๒ เพศหญิง	๑๖	๗๒.๗๓
รวม	๒๒	๑๐๐

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
๒. อายุ		
๒.๑ อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี	-	-
๒.๒ อายุ ๒๐-๓๐ ปี	๔	๑๘.๑๘
๒.๓ อายุ ๓๑-๔๐ ปี	๙	๔๐.๙๑
๒.๔ อายุ ๔๑-๕๐ ปี	๖	๒๗.๒๗
๒.๕ อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป	๓	๑๓.๖๔
รวม	๒๒	๑๐๐
๓. การศึกษา		
๓.๑ ต่ำกว่าปริญญาตรี	๙	๔๐.๙๑
๓.๒ ปริญญาตรี	๑๒	๕๔.๕๕
๓.๓ สูงกว่าปริญญาตรี	๑	๔.๕๔
รวม	๒๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี การศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ ๒ ระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ/การนำไปใช้ การเข้าร่วมโครงการฯ

หัวข้อสำรวจ	ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ	
	คะแนนเฉลี่ย	อยู่ในระดับ
๑. ท่านได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคุณธรรม จริยธรรม	๓.๘๒	ดี
๒. ท่านสามารถนำความรู้เกี่ยวกับหลักคุณธรรม และจริยธรรม ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน	๓.๖๔	ดี
๓. ความเหมาะสมของสื่อ และเอกสารประกอบโครงการ	๓.๗๓	ดี
๔. ความเหมาะสมของรูปแบบระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้ ความรู้	๓.๓๖	ปานกลาง
๕. ท่านมีความพึงพอใจต่อการจัดโครงการครั้งนี้	๓.๕๙	ดี
รวม	๓.๖๓	ดี

๖. สรุปประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

- ๖.๑ มีองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม
- ๖.๒ มีการพัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถในการสร้างจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๖.๓ มีจิตสำนึกค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม
- ๖.๔ มีพฤติกรรมป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๗. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

๗.๑ ข้อเสนอแนะ ดี ชม ในการจัดโครงการครั้งนี้ ได้แก่

๗.๑.๑ ให้ดำเนินโครงการในปีต่อไป

๗.๑.๒ เพิ่มเนื้อหาในการเผยแพร่ให้มากขึ้น

สรุปโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ณ วันที่ ๙ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก (สำนักงานปลัด โทร. ๐ ๔๒๖๒ ๐๙๙๖)

ที่ มท. ๗๒๑๐๑/๑๙๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลนาออกผ่านปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

๑. เรื่องเดิม

ด้วยสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก จะดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มิติที่ ๑ การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ภารกิจตามมิติที่ ๑.๑ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่บุคลากรทั้งข้าราชการการเมือง ฝ่ายบริหาร ข้าราชการการเมือง ฝ่ายสภาท้องถิ่น และฝ่ายประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้กำหนดโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ขึ้น เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในหลักคุณธรรมและจริยธรรม สามารถนำหลักคุณธรรมและจริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมและเจตคติของบุคลากรต่อองค์กร ต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้มาขอรับบริการและต่อผู้บังคับบัญชาให้ดียิ่งขึ้นปลูกจิตสำนึกมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ให้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

๒. ข้อเท็จจริง

เพื่อสนับสนุนนโยบาย และแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มิติที่ ๑ การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ภารกิจตามมิติ ที่ ๑.๑ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่บุคลากรทั้งข้าราชการการเมือง ฝ่ายบริหาร ข้าราชการการเมืองฝ่ายสภาท้องถิ่น และฝ่ายประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

เพื่อให้การดำเนินการโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เห็นควรโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสุปรียา คำนนท์)

นิติกรชำนาญการ

ความเห็น.....

(ลงชื่อ) ส.ต.ท.

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาราชการแทน

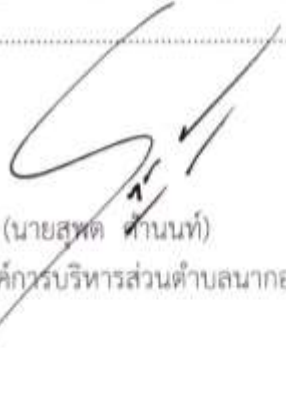
หัวหน้าสำนักปลัด อบต.นาออก

/ความเห็น...

ความเห็น..... *เข้าใจ*

(ลงชื่อ) ส.ต.อ.
(สมใจ คำอาจ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

ความเห็น/ข้อสั่งการ..... *อนุมัติ*

(ลงชื่อ)
(นายสพด ต้านนท์)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

โครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก อำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร

---

๑. หลักการและเหตุผล

บุคลากรหรือทรัพยากรบุคคลในองค์กรเป็นรากฐานสำคัญยิ่งในการพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ทั้งด้านคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล องค์กรนั้น ๆ ย่อมประสบความสำเร็จ มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคลากรที่มีคุณภาพสูง มีความรู้ความสามารถ มีทักษะต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน มีประสบการณ์มีความรู้และเข้าใจงานเป็นอย่างดี เมื่อได้รับบทบาทให้กระทำหน้าที่ใด ๆ แล้ว ย่อมสามารถแสดงบทบาทนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเสมอ ในทางตรงกันข้ามหากบุคลากรในองค์กร ด้ยความสามารถ ไร้อุดมการณ์ ไม่มีทักษะ หรือประสบการณ์ที่จำเป็นในการทำงาน ย่อมทำให้องค์กรนั้น ๆ ด้ยพัฒนาหรือเจริญก้าวหน้าได้อย่างล่าช้า นอกจากบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและ ประสบการณ์การทำงานสูงแล้ว ย่อมมีคุณธรรมจริยธรรม ในการป้องกันการทุจริต มีจรรยาบรรณ ค่านิยม บุคลิกภาพหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นตัวชี้้นำทางในการปฏิบัติงานตามตำแหน่ง หน้าที่และบทบาท แห่งตนเอง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบ ตั้งใจทำงานด้วยความทุ่มเท เสียสละ มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ต่องานต่อหน่วยงาน ต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาขอรับบริการหรือรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและ ประเทศชาติแล้ว ย่อมนำพาองค์กรหรือหน่วยงานมุ่งไปสู่ความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น มีความโปร่งใสมีการ ป้องกันการทุจริต และสามารถตรวจสอบได้ตามหลักการแห่งธรรมาภิบาล

องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก จึงได้จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการ ป้องกันการทุจริตขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรภายใน ประกอบด้วยคณะผู้บริหาร สมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการ และพนักงานจ้าง ตลอดทั้งประชาชนทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักคุณธรรมและจริยธรรม สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้ห่างไกลจากการทุจริต และการ ดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข รู้จักความพอดี มีความพอเพียง ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายและ ข้อบังคับ มีเจตคติที่ดี มีจรรยาบรรณวิชาชีพต่อตนเอง ต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้มาขอรับบริการ ต่อผู้บังคับบัญชาและต่อประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในหลักคุณธรรมและจริยธรรม
- ๒.๒ เพื่อให้บุคลากรสามารถนำหลักคุณธรรมและจริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง
- ๒.๓ เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมและเจตคติของบุคลากรต่อองค์กร ต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้มาขอรับบริการและผู้บังคับบัญชาให้ดียิ่งขึ้น
- ๒.๔ เพื่อปลูกจิตสำนึกมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ให้แก่ บุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

๓. เป้าหมาย

ข้าราชการ/พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๓๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

/๕. สถานที่ดำเนินการ...

๕. สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

๖. วิธีดำเนินการ

- ๖.๑ รวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการฯ
- ๖.๒ ชี้แจงรายละเอียดและวางแผนการดำเนินงานตามโครงการฯ
- ๖.๓ จัดทำรายละเอียดโครงการฯ และเสนอรายละเอียดโครงการ
- ๖.๔ ประชาสัมพันธ์
- ๖.๕ วัดและประเมินผลโครงการฯ

๗. งบประมาณ

ไม่มี

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก อำเภอเนินกุ่มคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ข้าราชการ/พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาออก มีความเข้าใจในคุณธรรม และจริยธรรมในการป้องกันการทุจริตอย่างแท้จริง

๙.๒ ข้าราชการ/พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาออก สามารถนำคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต มาใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างแท้จริง

๙.๓ ปลุกจิตสำนึกให้ข้าราชการ/พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาออก มีทัศนคติ ค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต และเจตคติต่อองค์กรต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงานต่อผู้มาขอรับบริการและต่อผู้บังคับบัญชาที่ดี

๑๐. การประเมินผลโครงการ

ประเมินผลโครงการโดยใช้แบบสอบถาม

๑๑. ผู้เขียนโครงการ

(นางสุปรียา คำนนท์)
นิติกรชำนาญการ

๑๒. ผู้เสนอโครงการ

ส.ต.ท.
(มานพ อมะระมูล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
รักษาราชการแทน หัวหน้าสำนักปลัด อบต.นาออก

๑๓. ผู้เห็นชอบโครงการ

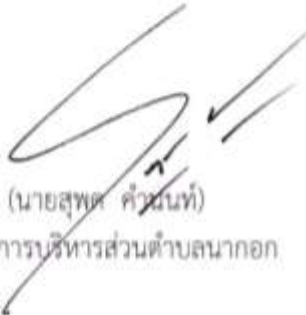
ส.ต.อ.

(สมใจ คำอาจ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

๑๔. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสุพศ คำพันธ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

เอกสารประกอบโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

จัดทำโดย

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก
อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก
หมู่ที่ ๑ ตำบลนาออก อำเภอนิคมคำสร้อย

จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๓๐

โทร./โทรสาร ๐๔๒-๖๒๐๙๗๖

เว็บไซต์ www.nakok.org

Facebook : องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

หัวใจคุณธรรม จริยธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายว่า “คุณธรรม” คือ สภาพคุณงามความดีและ “จริยธรรม” คือ ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติศีลธรรม กฎศีลธรรม

คำกล่าวของ ดร.อรัญ ธรรมโน เมื่อ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่องสรุปย่อธรรมมาภิบาล จริยธรรม คุณธรรม สำหรับข้าราชการไทย ได้กล่าวถึง “คุณธรรม” ว่าเป็นธรรมที่เป็นคุณประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีข้าราชการ มีหน้าที่สร้างประโยชน์สุขแก่ประชาชน มีวิสัยทัศน์มีพันธกิจที่กำหนดไว้ชัดเจน การที่ข้าราชการบริหารอย่างมีคุณธรรม ประโยชน์สุขของประชาชนก็จะสมบูรณ์ ทุกข์ของประชาชนก็จะไม่หนักนัก ข้าราชการก็สามารถบรรลุถึงวิสัยทัศน์และปฏิบัติตามพันธกิจขององค์กรได้สมบูรณ์และกล่าวถึง “จริยธรรม” ว่า ธรรมที่ดีที่งามที่จะทำให้ผู้ถือปฏิบัติมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีมีความสง่างาม คล้าย ๆ สมบัติผู้ดีรวมทั้งกายทั้งใจตามความหมายโบราณ คนสามารถสรรเสริญได้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่ใช่เยินยอต่อหน้านินทาลับหลัง

นิยามของพระเดชพระคุณท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ขณะดำรงสมณศักดิ์ พระเมธีธรรมาภรณ์ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ว่า “คุณธรรมเป็นเรื่องของสัจธรรม ทำให้เกิดการประพฤติปฏิบัติ ทำให้เกิดการรักษาศีล กระจายออกเป็น จริยธรรมและจรรยาบรรณ จริยธรรมจึงเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับ สัจธรรม จริยธรรมจึงเป็นหลักแห่งความ ประพฤติที่ดีงาม เพื่อประโยชน์ตนและสังคม” สรุปได้ว่า “คุณธรรม เป็นหลักความดีภายใน และจริยธรรม คือการปฏิบัติตาม หลักคุณธรรม” ไม่ว่าจะให้ความหมายของคุณธรรม จริยธรรมไว้มากมายเพียงใดก็ตามหากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สามารถปฏิบัติตาม ความหมายของคำว่าคุณธรรม จริยธรรม ได้แล้ว ก็ไม่มีผลที่จะทำให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยลดน้อยลงได้เครื่องมือ ในการสร้างจิตสำนึกที่จะนำไปสู่การมีคุณธรรม จริยธรรม มีหัวใจอยู่ ๔ ประการ คือ

หัวใจที่ ๑ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ในเด็ก

หัวใจที่ ๒ ทิริโอตปะมาตรการที่ช่วยสร้างคุณธรรม จริยธรรม

หัวใจที่ ๓ หลักธรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

หัวใจที่ ๔ แนวคิด แนวนโยบาย และกฎหมายในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คุณธรรม

หัวใจที่ ๑ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ในเด็ก

คุณธรรมอย่างหนึ่งที่ต้องปลูกฝังให้เด็ก คือ ความซื่อสัตย์และการมีวินัย จุดแรกที่เริ่มต้นคือครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็ก อบรมสั่งสอนให้เด็กมีระเบียบวินัย รู้จักบทบาทหน้าที่ของตน ต้องปลูกฝังให้ลึก เข้าไปในจิตใจเมื่อเด็กเติบโตขึ้นในอนาคตจะได้เป็นผู้ใหญ่ที่มีค่านิยมและทัศนคติ ที่ดีในเรื่องความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้อื่น และประเทศชาติโรงเรียนและสถานศึกษาเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ในการศึกษาอบรมบ่มนิสัย ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง การสร้างระเบียบวินัย การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องและหัวใจสำคัญของการศึกษา คือทำให้คนเป็นคนดีเป็นคนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ทั้งต่อสังคมที่ตนอยู่อาศัย และต่อประเทศชาติการปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ก็เหมือนกัน ต้องทำให้เด็กเกิดศรัทธาเชื่อในสิ่งที่ดีและปฏิบัติจนเป็นนิสัย สถาบันสังคมต่าง ๆ ต้องเข้ามามีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนการสร้าง ลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์สุจริต วัดและองค์กรทางศาสนาต่าง ๆ จะมีส่วนเข้ามากลมเกลียวจิตใจเด็กให้รู้จักผิดชอบชั่วดีและเกิด ความศรัทธาในการทำดีเมื่อเด็กทำความดีควรมีรางวัลให้ถือว่าเป็นการสร้างแรงจูงใจอย่างหนึ่งเพื่อให้เห็นว่าการทำงานความดีนั้น เป็นสิ่งที่น่ายกย่องและภาคภูมิใจ

นอกจากการสร้างค่านิยมและแรงจูงใจในการทำความดีแล้ว ต้องสร้างช่องทางให้เด็กได้ทำความดีด้วย อาทิเช่น สนับสนุน ให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการทำความดีไม่ควรมุ่งเน้นให้เด็กเรียนหนังสือเพียงอย่างเดียว แต่ควรสนับสนุนให้เด็กได้เข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมอาสาสมัคร กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือชมรมต่าง ๆ ในการช่วยเหลือสังคม อีกทั้งบุคคลที่เป็นพ่อแม่ สามารถส่งเสริมให้เด็กทำความดีภายในบ้าน โดยสร้างบรรยากาศการทำความดีภายในบ้านด้วยกิจกรรมสร้างสรรค์ส่งเสริมการทำความดีต่าง ๆ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในเด็ก นอกจากครอบครัว โรงเรียน สถาบันสังคม วัดและองค์กรทางศาสนาแล้ว หน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็มีช่วยในการปลูกฝังได้เช่นกันโดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์และกิจกรรมของหน่วยงาน ที่เสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต เช่น การเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม การจัดประกวดต่าง ๆ เพื่อให้ เด็กและเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นการกระตุ้นและให้เด็กและเยาวชนได้ตระหนักถึงภัยร้ายแรงที่เกิดขึ้นจากการทุจริต หากเด็ก และเยาวชนได้รับการปลูกฝังให้มีคุณธรรม จริยธรรม ที่ดีแล้ว เด็กและเยาวชนเหล่านั้นก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีคุณภาพ ในอนาคตข้างหน้าได้เช่นกัน

หัวใจที่ ๒ หิริโอตฺตปะมาตรการที่ช่วยเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

หิริโอตฺตปะ หมายถึง ความละอายและความเกรงกลัวต่อบาป เป็นธรรมะสำคัญที่นักปกครองใช้ควบคุมจิตใจมนุษย์ให้อยู่ ในความดีใช้ในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันของคนในสังคม การดำเนินงานและการปฏิบัติหน้าที่ บุคคลที่ไม่ละอายแก่ใจต่อการ กระทำผิดไม่เกรงกลัวต่อผลของการกระทำผิดแล้วนั้น บุคคลนั้นสามารถทำสิ่งเลวร้ายได้ทุกชนิดสามารถสร้างความเดือดร้อน ความเสียหายให้แก่ตนเองและผู้คนในสังคมได้ไม่หยุดหย่อน จะเห็นได้จากการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคที่มีข่าวออกมาให้เห็นตลอด การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะได้ตระหนักถึงหิริโอตฺตปะได้นั้น ต้องมีบทกำหนดโทษตามกฎหมายที่มีการบังคับใช้อย่างเด็ดขาดเข้ามาเป็นตัวช่วยให้เกิดความตระหนักมากยิ่งขึ้น จึงจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเกิดความ เกรงกลัวที่สมเหตุสมผลได้เป็นอย่างดีและจะทำให้การทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้นได้น้อยลงหรือไม่เกิดขึ้นเลย

เจ้าหน้าที่ของรัฐควรได้มีการปลูกฝังหิริโอตฺตปะ โดยเริ่มต้นจากง่าย ๆ คือฝึกตัวเองให้เคารพกฎหมายและระเบียบของ หน่วยงาน ข้อนี้ทำไม่ยากเพราะการละเมิดกฎหมายและระเบียบนั้นมีบทลงโทษอยู่แล้ว ฝึกหัดตัวเองให้กลัวการถูกลงโทษก่อน ถ้าหากจะพยายามหาอุบายหลีกเลี่ยงกฎหมายและระเบียบจงระลึกละอายใจว่าท่านอาจจะพลาดพลั้งหรือถ้าท่านคิดว่าท่านฉลาด เอาตัวรอดได้จริงก็กว่าจะมีคนฉลาดกว่า และจับได้ถ้าท่านกำลังจะทำผิดเพราะคิดว่าไม่มีใครรู้เห็น จงจำไว้ว่าความลับไม่มีในโลกนี้

เมื่อฝึกตนให้เป็นคนเคารพและเกรงกลัวกฎหมายแล้ว ขั้นต่อไปก็ฝึกให้เคารพตนเอง ฝึกหัดปกครองตนเอง การปกครอง ตนเอง คือ การยับยั้งใจตนเองมิให้กระทำผิด จงคิดว่าเราเป็นมนุษย์ซึ่งแปลว่าผู้มีใจสูง มนุษย์เท่านั้นที่อาจฝึกให้รู้จักละอายต่อความ ชั่วได้เราเกิดมาเป็นคนแล้วควรทำตนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทำให้ตนเป็นผู้มีศักดิ์ศรีหากใช้สติปัญญาไตร่ตรองอย่างนี้แล้ว เมื่อเคยชินกับการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ หลักธรรมข้อนี้ก็จะเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถกระทำตามได้

หัวใจที่ ๓ หลักธรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่พึงควรมีและใส่ไว้ในใจสำหรับการปฏิบัติงาน เพื่อให้การทำงานมี ประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อราชการ ไม่เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดีควรมีหลักธรรม ๔ หลักธรรม ดังนี้

๑. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าด้วยคุณธรรม ๔ ประการ
๒. หลักฆราวาสธรรม ๔
๓. หลักพรหมวิหาร ๔
๔. หลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมทั้ง ๔ ข้างต้น เป็นหลักธรรมที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ตั้งแต่ครอบครัว การทำงานและสังคม ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นจิตสำนึกในตัวเอง

๑. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าด้วยคุณธรรม ๔ ประการ

(พระราชดำรัสเมื่อ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ ในวโรกาสอันเป็นมหามงคลที่เสด็จออก สัมภาษณ์ พระที่นั่งอนันตสมาคม)

ประการแรก คือ การที่ทุกคนคิด พูด ทำ ด้วยความเมตตา มุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน

ประการที่สอง คือ การที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงาน ประสานประโยชน์กัน ให้งานที่ทำสำเร็จผล ทั้งแก่ตนแก่ผู้อื่นและกับประเทศชาติ

ประการที่สาม คือ การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริตในกฎกติกา และในระเบียบแบบแผน โดยเท่าเทียม เสมอกัน

ประการที่สี่ คือ การที่ต่างคนต่างพยายามทำความคิดเห็นของตนให้ถูกต้อง เทียงตรง และมั่นคงอยู่ในเหตุในผล

๒. หลักฆราวาสธรรม ๔

หลักฆราวาสธรรม ๔ เป็นหลักธรรมเกี่ยวกับทางด้านการบริหาร มี 4 ข้อ ดังนี้

๑. **สัจจะ** หมายถึง ความซื่อสัตย์ต่อกัน หรือความตั้งใจจริงต่อกัน อันความ ซื่อสัตย์นี้มีไม่เฉพาะซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นที่มีความเกี่ยวข้องด้วย แต่ยังต้องมีสัจจะหรือมี ความซื่อสัตย์ต่อความเป็นมนุษย์ของตนเองด้วย

๒. **ทมะ** หมายถึง การรู้จักข่มจิตข่มใจตนเอง การข่มจิตใจตัวเองนี้เป็นเรื่องยาก สำหรับคนที่มีจิตใจไม่เข้มแข็งหรือคนที่มีอารมณ์แปรปรวนได้ง่าย เช่น การเคยชินกับ การทุจริตคอร์รัปชั่น เมื่อเกิดความรู้สึก อยากรได้อยากมีควรริบข่มจิตข่มใจ ถอนตัว ออกจากอกุศลจิตหรือจิตอันเป็นฝ่ายไม่ดีนั้น หากไม่สามารถข่มใจให้ชนะกระแสของกิเลส ตัณหาอุปาทานแล้ว อาจจะทำอะไรไม่สำเร็จอย่างที่ตั้งใจเอาไว้ได้ดังนั้น คนดีจึงต้องมีทมะหรือการข่มใจให้อยู่ในฝ่ายธรรมะอันเป็นฝ่ายกุศลอย่างเสมอต้นเสมอปลาย

๓. **ขันติ** หมายถึง ความอดทน คนที่รู้จักความอดทนอดกลั้นต่อทุกสิ่งทุกอย่าง ย่อมเป็นผู้ชนะ ย่อมเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในที่สุด คนที่มีขันตินั้น จะเป็นคนไม่ผัดวันประกันพรุ่งในการทำงาน จะทำงาน โดยอดทนต่อการพูดส่อเสียดเยาะเย้ยถากถาง จากผู้ประสงคร้าย จะอดทนต่อความยากลำบากความ เหน็ดเหนื่อยกายและใจจะอดทนและคอยเก็บเล็กผสมน้อย ต่อไปมันก็จะพอกพูนเพิ่มใหญ่ไปเอง ความอดทน ที่สำคัญอีกอันหนึ่งคือ ความอดทนต่อการย่ำแย่ของกิเลสตัณหาอุปาทานที่มากกระทบจิต ในทุกรูปแบบ จิตใจจะต้องไม่หวั่นไหวหลงไหลไปกับความทะยานอยาก โดยเฉพาะที่มาในทางทุจริตและทางกามคุณอันมี รูปรส กลิ่นเสียงสัมผัสทั้งหลายทั้งปวง

๔. จาคะ หมายถึง การสละให้ปันสิ่งของอันเป็นของๆ ตน แก่บุคคลที่ควรให้ปัน เกิดเป็นคน จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีใจว่าวันหนึ่ง ๆ ก็คอยแต่จะแสวงหา ผลประโยชน์ เกียรติลาภยศสรรเสริญ โดยมิได้จัดการทรัพย์สินให้เป็นประโยชน์ต่อคน อื่น ๆ บ้าง เกิดเป็นคนควรรู้จักจาคะหรือการแบ่งปันบ้าง ควรรู้จัก สละ ให้ปันสิ่งของที่ ตนมีเพื่อประโยชน์ของคนอื่น เพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวมตามกำลังที่มีอยู่ และ ขณะเดียวกันก็ไม่เป็นการเบียดเบียนตัวเองจนเกินไป จะเสียสละอะไรไปก็ให้พอเหมาะ พอควรตามรายได้หรือ ตามฐานะานุรูปของตัวเอง เมื่อใดที่ให้จาคะไปอย่างบริสุทธิ์ใจ อย่างไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ จะรู้สึกปิติสุขสบาย ใจและได้บุญมาก

๓. หลักพรหมวิหาร ๔

หลักพรหมวิหาร ๔ เป็นหลักธรรมประจำใจในการบริหารชีวิตที่ถูกต้องดีงาม เพื่อให้ชีวิตที่ เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ทั้งหลายอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติสุขในสังคมมนุษย์มี ๔ ข้อ ดังนี้

๑. เมตตา ความมีไมตรีความเป็นมิตร ความรัก ความปรารถนาดีอยากให้ผู้อื่นมีความสุข

๒. กรุณา ความสงสาร ความมีใจพลอยหวั่นไหว เมื่อผู้อื่นประสบความทุกข์ก็อยากช่วยเหลือ ให้พ้นจากทุกข์

๓. มุทิตา ความพลอยยินดีด้วย เอาใจสนับสนุน ส่งเสริม เมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ ได้ดีมีสุข ก็อยากให้ได้ดีมีสุขยิ่งขึ้นไป

๔. อุเบกขา การวางเฉยเป็นกลางให้ทุกอย่างเป็นไปตามธรรม ซึ่งต่างจากเมตตา กรุณา มุทิตา ที่ใช้เพียงความรู้สึกที่ดี ก็พอ แต่อุเบกขาคือใช้ลำพังความรู้สึกไม่ได้ต้องใช้ความรู้(ปัญญา) ด้วย คือ ต้องรู้ว่าอะไรถูก อะไรผิด อะไรเป็น ความจริง อะไรเป็นความถูกต้องดีงาม อะไรคือหลักการ แล้วเอาความรู้นั้นมา ปรับเข้ากับความรู้สึกให้ลงตัวพอดี เพื่อวางตัวได้ถูกต้อง เป็นกลางตามธรรม

อนึ่ง เมื่อผู้ใดละเมิดธรรม คือ ทำผิดกฎหมายหรือกฎกติกาของสังคม ผู้ที่มีความสัมพันธ์กับ ผู้นั้นไม่ว่าสถานภาพใด ต้องหยุด ขวนขวายช่วยเหลือทุกวิถีทางทันทีปล่อยให้มีการปฏิบัติต่อเขาเป็นไปตาม ความเป็นจริง ตามหลักการโดยไม่เข้าไปก้าวก่ายแทรกแซง กระบวนการของธรรม เพื่อเป็นการรักษาธรรมไว้ มิฉะนั้น สังคมจะวุ่นวาย ในสังคมไทย ผู้ที่มีพรหมวิหารครบ ๔ ข้อนั้น หายากมาก ส่วนใหญ่จะรู้จักและใช้กัน ตามความรู้สึก เพียง ๓ ข้อแรกเท่านั้น คือ เมตตา กรุณา มุทิตา ส่วนข้อ ๔ อุเบกขา นั้น ไม่ค่อยได้ใช้กันเพราะ ขาดปัญญา ไม่รู้ไม่เข้าใจความหมายที่ถูกต้องของอุเบกขา เป็นเหตุให้ไม่มีพลังมากพอที่จะร่วมกันแก้ปัญหา เลวร้ายต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาทุจริตคอร์รัปชันให้ลดลงหรือหมดไปได้ แต่เมื่อทุกคน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ ของรัฐ หากมีเมตตา กรุณา มุทิตา ที่เหมาะสมและมีอุเบกขา คมท่ายไว้แล้ว ก็จะทำให้ ทุกคนมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ส่งเสริมซึ่งกันและกันด้วยความสัมพันธ์อันดีพร้อมทั้งดำรงรักษาความเป็นธรรมในสังคมและ ความเข้มแข็ง รับผิดชอบในตัวเองไว้ได้แล้วก็จะทำให้สังคมมีสันติสุข

๔. หลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล คือ หลักในการปกครอง บริหารงาน การจัดการและการควบคุมดูแลทั้ง ภาครรัฐและเอกชนให้เป็นไปอย่าง ถูกต้องตามทำนองครองธรรม เพื่อให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้า เป็นที่ ยอมรับ เชื่อมั่นและศรัทธา จากสังคมภายในและภายนอก องค์กรนั้น ประกอบด้วยหลักการ ๖ ประการ ดังนี้ คือ

๑. หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับการให้เป็นไปตาม กฎกติกาที่ตกลงไว้อย่าง เคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

๒. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทย มีความซื่อสัตย์จริงใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต จนเป็นนิสัยประจำชาติ

๓. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกัน และกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานของทุกองค์กรให้มีความโปร่งใส

๔. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติและอื่น ๆ

๕. หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหา สาธารณะของบ้านเมือง การกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพ ในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับ ผลดีและผลเสียจากการกระทำของตน

๖. หลักการคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

เจ้าหน้าที่ของรัฐในปัจจุบันส่วนมากยังขาดหลักธรรมทั้ง ๔ ประการข้างต้น จะเห็นได้จากการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยที่ได้ กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว หากเจ้าหน้าที่ของรัฐได้นำหลักธรรมทั้ง ๔ ประการ มาประพฤติปฏิบัติยึดถือเป็นต้นแบบและสนับสนุนส่งเสริม ให้มีการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง จะส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป หน่วยงานภาครัฐ จะได้รับการยอมรับ และความศรัทธาจากประชาชน รวมทั้งจะส่งผลให้ประเทศชาติได้พัฒนาสืบไป

หัวใจที่ ๔ แนวคิด แนวนโยบาย และกฎหมายในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

แนวคิด แนวนโยบาย และกฎหมายในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ที่เราต้องเร่งรีบเสริมสร้างให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เริ่มต้น จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งมีสาระสำคัญประการหนึ่งที่มุ่งแก้ไขปัญหาการผูกขาดอำนาจรัฐ และการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม รวมทั้งการดำเนินการทางการเมืองที่ขาดความโปร่งใส ไม่มีคุณธรรม จริยธรรม และระบบการ ตรวจสอบการใช้อำนาจที่ล้มเหลว จึงได้มีบทบัญญัติที่มุ่งเน้นการทำให้บ้านเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม โดยได้กำหนด ในมาตรา ๗๖ วรรคสาม กำหนดให้ "รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว" และมาตรา ๒๕๘ ข. (๔) ร่วมกับองค์กรกลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ใช้อยู่เป็นฉบับที่ ๓ เริ่มจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม เป็นสังคมมิติใหม่ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อกาทุจริตทุกรูปแบบ โดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายการเมือง หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนประชาชน ในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติและประชาชนเพื่อให้ประเทศไทยมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมนานาชาติ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยใสสะอาดไทยทั้งชาติต้านทุจริต" มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ประเทศไทยได้รับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งการที่ระดับคะแนนจะสูงขึ้นได้นั้น การบริหารงานภาครัฐต้องมีระดับธรรมาภิบาลที่สูงขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนต้องมียุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นที่ทุจริตเชิงนโยบาย
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI)

ถึงแม้เราจะมีแนวคิด แนวนโยบาย และกฎหมายในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อย่างมากมาย แต่หากเราไม่เสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม เราก็ไม่สามารถประพฤติปฏิบัติได้จริง และอย่างยั่งยืนด้วย พะนอม แก้วกำเนิด (๒๕๕๒) ได้กล่าวถึง การพัฒนาคุณธรรม ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและอย่างยั่งยืนว่าจะต้องดำเนินการ ๗ ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ ๑ ขั้นให้ความรู้ ความเข้าใจ หมายถึง การให้ความรู้ความเข้าใจในสาระที่เกี่ยวกับคุณธรรมนั้น ๆ ว่าหมายถึงอะไร จะประพฤติปฏิบัติอย่างไร กับใครบ้าง ไม่เพียงแต่จะรู้และเข้าใจเท่านั้น แต่ต้องสามารถนำไปประพฤติปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ ๒ ขั้นสร้างความตระหนัก ความตระหนัก หมายถึง การรู้ถึงคุณค่า คุณงามความดี ในการประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมนั้น ให้รู้ถึงบาปบุญคุณโทษของการไม่ประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรม การสร้างความตระหนัก ต้องใช้วิธีการให้โอกาสบุคคลผู้เข้ารับการศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม ว่ามีคุณค่าคุณประโยชน์อย่างไร หากไม่ประพฤติปฏิบัติ จะเกิดโทษภัยอย่างไร ในสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ยกกรณีที่เป็นจริงในชีวิตจริงมาถกแถลง จนเกิดความเห็นร่วมกันว่าเราจะต้องร่วมมือกันทำอะไรสักอย่างหนึ่งในเรื่องคุณธรรม トラบไต่ยังไม่เกิดความคิดเห็นว่า เราต้องทำอะไรสักอย่าง ความตระหนักที่แท้จริงก็ยังไม่เกิดขึ้น

ขั้นที่ ๓ ขั้นสร้างค่านิยม ค่านิยม (Value) หมายถึง สิ่งที่เราเห็นว่าเป็นสิ่งดีสิ่งงาม สิ่งที่มีคุณค่า นานิยมชมชอบ ยอมรับ นับถือ ควรนำไปปฏิบัติค่านิยมที่ดีมีทางสร้างขึ้นด้วยการได้เห็นแบบอย่าง ได้ฟัง ได้เรียนรู้คนที่ดีประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงาน และชีวิตเป็นคนที่ดีคนยกย่องเคารพนับถือ บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมอย่างมั่นคง เกิดเป็นผลดีต่อชีวิตและ หน้าที่การงาน การได้เห็นแบบอย่างที่ดีจึงเป็นค่านิยมที่ดีในทางคุณธรรม

ขั้นที่ ๔ ขั้นปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม คนเราแม้กำหนดใจแล้วว่า จะประพฤติปฏิบัติตน แต่สิ่งดีงาม บางครั้งหักห้ามใจ บังคับควบคุมตนเอง มักจะผัดผ่อน มีข้อยกเว้นให้กับตนเองเสมอ จนไม่สามารถประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลง จึงต้องใช้กระบวนการ กลุ่ม กล่าวคือ เมื่อรู้แล้วว่าควรจะทำอะไร ปฏิบัติอย่างไรในเรื่องคุณธรรมนั้น ก็รวมกันเป็นหมู่ เป็นกลุ่ม ตกลงร่วมกัน จัดเป็นข้อ ประพฤติปฏิบัติร่วมกันว่า จะต้องประพฤติปฏิบัติอะไรบ้างกำหนดเป็นข้อให้ชัดเจนและคอยควบคุม ทักท้วง เตือนกันเองให้ประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญาเกิดการปฏิบัติร่วมกันที่เรียกว่า ความร่วมมือ

ขั้นที่ ๕ ขั้นปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จากการควบคุมกันเองในกระบวนการกลุ่ม มีการประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลงและอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ขั้นที่ ๖ ขั้นได้รับการยกย่อง ชมเชย เมื่อผู้ปฏิบัติได้ทำความดีตามคุณธรรม เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องออกมา แสดงความชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ ชมเชยผู้กระทำความดีคนเราเมื่อได้รับการยกย่อง สรรเสริญ ชมเชย จากผู้บังคับบัญชาจะเกิด ความรู้สึกมีความรับผิดชอบในการประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลงมากขึ้น

ขั้นที่ ๗ ขั้นเกิดอุดมการณ์ เมื่อเกิดความรับผิดชอบที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลง จนปรากฏแพร่หลาย ควรจะได้รับ การยกย่อง เชิดชูเกียรติให้ได้รับรางวัล เป็นแบบอย่างที่ดีสมควรเป็น วิทยากรบรรยาย ชี้แจงให้ผู้อื่นได้ทราบแนวทางดำเนินการ จนเกิดเป็นอุดมการณ์ขึ้นตามคุณธรรมนั้น ที่จะทำให้ เราต้องประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมนั้นอย่างมั่นคง ยั่งยืนสืบต่อไป

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐพัฒนาคุณธรรมได้ตามหลักการ ๗ ขั้นตอนข้างต้น จะทำให้เกิดผล สัมฤทธิ์ในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐได้อย่างยั่งยืนและแท้จริง

*****

การเสี่ยงภัยรอบตัว ปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ จะต้องอาศัยความรู้ และคุณธรรมเป็นเงื่อนไขพื้นฐาน

เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการดำเนินชีวิต และการประกอบการงาน

เงื่อนไขคุณธรรม คือ การยึดถือคุณธรรมต่างๆ อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา การมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมและการแบ่งปัน ฯลฯ ตลอดเวลา

ดังนั้น ความพอเพียง หมายถึง ไม่โลภมาก พอใจในความรู้ที่มีอยู่ เป็นอยู่ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีความสุขกับความ เป็นอยู่ที่ไม่เรียบง่ายตามอัตภาพ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น อาจจะมีทรัพย์สินหรือสิ่งของที่มีมูลค่าบ้างก็ได้ แต่ต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ ประกอบด้วย
หลักธรรม 4 ประการ

1. หลักการครองตน
2. หลักการครองคน
3. หลักการครองงาน
4. หลักธรรมาภิบาล

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕. รักสิ่งแวดลอม

รักสิ่งแวดลอม หมายถึง การอนุรักษ์สิ่งแวดลอม และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากโลกใบนี้คือบ้านของเรา การใช้ทรัพยากรธรรมชาติย่อมเป็นการทำลายบ้านของเรา หากเราใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดอย่างมีเหตุผล และตามความจำเป็นโลกก็จะอยู่กับเราได้นาน ดังนั้น เราจึงควรอนุรักษ์ธรรมชาติและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติให้น้อยที่สุดใช้อย่างมีเหตุผล และให้ได้ประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด ถือว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนในโลกที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

การอนุรักษ์นั้นมีหลักการอยู่ ๓ ประการ คือ (๑) ใช้อย่างชาญฉลาด (๒) ใช้อย่างประหยัด (๓) ฟื้นฟูสิ่งแวดลอม เพื่อให้อยู่ในสภาพดีพอที่เราจะอาศัยอยู่ต่อไปได้ โดยไม่ล่อแหลมหรือเสี่ยงต่ออันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อในอนาคต

คุณธรรม จริยธรรม
พื้นฐานในสังคมไทย
๕ ประการ
ซื่อตรง มีวินัย เสียสละ
เพื่อส่วนร่วม พอเพียง
รักสิ่งแวดลอม

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก
อำเภอานิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลนาออก
หมู่ที่ ๑ ตำบลนาออก อำเภอานิคมคำสร้อย
จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๑๓๐
โทร./โทรสาร ๐๔๒-๖๒๐๙๗๖
เว็บไซต์ www.nakok.org

Facebook : องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก

คุณธรรม จริยธรรม พื้นฐาน ในสังคมไทย ๕ ประการ

“คุณธรรม จริยธรรม ทำให้มนุษย์ผู้ประพฤติปฏิบัติ
มีคุณค่า และส่งผลให้สังคมน่าอยู่และสงบสุข”

๑. ซื่อตรง

ซื่อตรง หมายถึง ความประพฤติที่จริงใจ ไม่เอินเอียง ไม่คดโกง ไม่โกหกหลอกลวงใคร ไม่ทำผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

ซื่อตรงจึงครอบคลุมถึงข้อสัตย์ ทั้งในด้านกาย วาจา ใจ อยู่ด้วย ข้อสัตย์เป็นความประพฤติของเฉพาะบุคคลแต่ซื่อตรงนั้น นอกจากเป็นความประพฤติของตนเองยังครอบคลุมไปถึงส่วนรวมทั้งองค์กรด้วย

ผู้ที่ซื่อตรงนั้น นอกจากตนเองจะเป็นผู้ที่ข้อสัตย์แล้วยังต้องไม่เพิกเฉย ไม่ยอมให้ผู้ที่อยู่รอบข้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยนั้นทำการใดๆ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เบียดบัง ฉ้อราษฎร์บังหลวง ต้องไม่หวาดกลัวต่ออิทธิพลของบุคคลที่ประพฤตินมิชอบอีกทั้งยังต้องหาทางยับยั้งต่อต้านการกระทำที่ทุจริตที่มีชื่อนั้น อย่างสุดฤทธิ์ เพื่อผดุงไว้ ซึ่งความถูกต้องในสังคม

ความซื่อตรง แบ่งออกเป็น ๕ ประการ ได้แก่

๑. **ซื่อตรงต่อตนเอง** คือ การไม่โกหกตนเอง ข้อสัตย์สุจริตต่ออุดมการณ์ของตน ไม่ฝืนใจทำในสิ่งที่ไม่ใช่ปณิธานของตนเอง

๒. **ซื่อตรงต่อบุคคลอื่น** คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เนรคุณผู้มีพระคุณ และไม่เป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก

๓. **ซื่อตรงต่อเวลา** คือ จะนัดหมายกับใคร หรือจะทำงานสิ่งใดก็ให้ตรงเวลาที่กำหนดไว้ และไม่เอาเวลาราชการไปทำประโยชน์ส่วนตัว

๔. **ซื่อตรงต่อวาจา** คือ เมื่อได้รับปากกับใครว่าจะทำสิ่งที่ดีและสุจริต ก็ให้กระทำตามที่ได้ลั่นวาจาไว้ จะไม่ทำสิ่งที่ไม่ดีและทุจริต

๕. **ซื่อตรงต่อหน้าที่** คือ ข้อสัตย์สุจริตและจริงใจต่อหน้าที่การทำงานของตน ไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่ละทิ้งหน้าที่และปัดความรับผิดชอบ

๒. มีวินัย

มีวินัย หมายถึง การยึดมั่นที่จะปฏิบัติตนในกรอบของขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี กฎหมายระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อพึงปฏิบัติ

การมีวินัยนั้น ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามเป็นปีกแผ่นของสังคมและประเทศชาติ ชาติใดที่มีวินัยย่อมจะมีความเข้มแข็ง มั่นคง เจริญก้าวหน้า มีความสามัคคีและเคารพกฎหมาย

การมีวินัยนั้น อาจมีวินัยในตนเอง ซึ่งหมายถึง การประพฤติของบุคคลตามระเบียบแบบแผนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดผลดีในทางปฏิบัติ ส่วนการมีวินัยในสังคมก็นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้นุชนในสังคมมีแบบแผนในการดำเนินชีวิตเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความรับผิดชอบ ได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่มีการกระทบกระทั่งระหว่างกัน ย่อมเกิดความสงบสุขในสังคมนั้น เพื่อประโยชน์สุขของทุกคนร่วมกัน

๓. เสียสละเพื่อส่วนรวม

เสียสละเพื่อส่วนรวม หมายถึง การยินยอมและเต็มใจที่จะกระทำการใดๆ ที่เป็นประโยชน์ให้แก่สาธารณะ โดยไม่หวังผลตอบแทน

การเสียสละ ไม่ว่าสิ่งใดก็ตาม ถือเป็นการลดความเห็นแก่ตัว และช่วยให้ผู้อื่นหรือสังคมโดยรวมให้ได้ประโยชน์อันเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดคุณงามความดีแก่ผู้เสียสละ

ผู้เสียสละ ย่อมเป็นผู้ที่เรียกได้ว่า เป็นผู้มิจิตอาสา จึงเป็นการเสียสละแรงกายแรงใจให้แก่ผู้อื่นและสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน ผู้ที่มีความเสียสละและมีจิตอาสาย่อมเป็นผู้ที่สังคมยกย่อง เพราะบุคคลเหล่านั้นคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักยึดหลักกว่า คนเราจะอยู่รอดปลอดภัยมีความสุขได้ ก็ต่อเมื่อสังคมโดยรวมอยู่ได้ หากสังคมล่มสลายคนในสังคมจะอยู่ด้วยปกติสุขได้อย่างไร ประโยชน์ของส่วนรวมต้องมาก่อนประโยชน์ส่วนบุคคลเสมอ

๔. พอเพียง

พอเพียง หมายถึง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีความหมายว่า การดำเนินชีวิตนั้น ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาทโดยคำนึงถึงสิ่งต่างๆ เหล่านี้

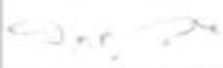

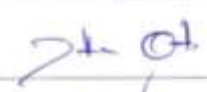

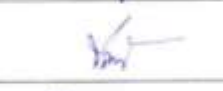

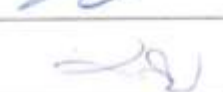

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่พอประมาณ

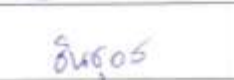

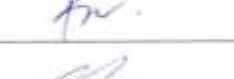

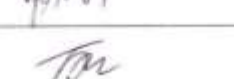
ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลนาออก อำเภอเนินกุ่มคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑	ส.ต.อ.สมใจ คำอาจ	ปลัด อบต.นาออก	
๒	นางอรรพรรณ พูนภิญโญศักดิ์	ผู้อำนวยการกองคลัง	
๓	นายวิชัย อาจวิชัย	ผู้อำนวยการกองช่าง	
๔	นายอาทิตย์ เนตรโสภา	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	
๕	ส.ต.ท.มานพ อมะมุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	
๖	นางสาวสมพร กุมภีโร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	
๗	นางสุปรียา คำนนท์	นิติกรชำนาญการ	
๘	นางสาวปภาภัสสร ผิวทอง	นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ	
๙	นางสาวจิราวรรณ ฤทธิวงษ์	นักวิชาการจัดเก็บรายได้ชำนาญการ	
๑๐	นางศิริขวัญ สุภามาตย์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	
๑๑	นายเจษฎา วงค์กระโซ่	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	
๑๒	นางสาวรุ่งศรดา แสนอุบล	นักวิชาการการเงินและบัญชี ปฏิบัติการ	
๑๓	นางสาวสิรินทร์ ทมวดแก้ว	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	
๑๔	นางสาวดวงนภา คำนนท์	ครู ค.ศ.๑	
๑๕	นายธนารัตน์ พลโยธา	นายช่างโยธาชำนาญงาน	
๑๖	นางสาวนริศรา ตีตะขบ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	
๑๗	นายจิระศักดิ์ หนูแท่น	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ปฏิบัติงาน	

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑๘	นายอนุเบศร์ มาลาสาย	เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติงาน	
๑๙	นางสาวพิมพ์ใจ ฤาชัย	เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนปฏิบัติงาน	
๒๐	นางวรินทร์ เสนจันทร์มิไชย	พนักงานจ้างทั่วไป	
๒๑	นายประดิษฐ์ พิกุลศรี	พนักงานจ้างทั่วไป	
๒๒	นายสัญญา คำนันท	พนักงานจ้างทั่วไป	
๒๓	นายอรุณพล ศรีโยหะ	พนักงานจ้างทั่วไป	
๒๔	นายจักรพันธ์ งามเฉลย	พนักงานจ้างทั่วไป	
๒๕	นางสาวอินจอร คำนันท	พนักงานจ้างทั่วไป	
๒๖	นางสาวปรีดิตร แก้ววงษ์หัต	พนักงานจ้างทั่วไป	
๒๗	นายสุชนันท์ สุวรรณไธรัย	ผช.นายช่างโยธา	
๒๘	นายจักรกฤษณ์ จิตรชยัน	พนักงานจ้างทั่วไปปฏิบัติหน้าที่ช่างไฟฟ้า	
๒๙	นางสาวอุมาวดี ดิตวงพันธ์	ผช.เจ้าพนักงานพัสดุ	
๓๐	นางสาวขวัญชอุดา นารีบุษ	พนักงานจ้างทั่วไป	
๓๑	นางสาวหนึ่งฤทัย พลพิลา	ผดต.ศพด.บ้านโนนสวรรค์	
๓๒	นางสาวพัชรี เจริญตา	ผดต.ศพด.ต.นาออก	
๓๓	นางสาววรัญญา กรังพานิช	ผดต.ศพด.บ้านโนนสวรรค์	
๓๔	นางนวลทอง ยุกสพันธุ์	ผดต.ศพด.ต.นาออก	
๓๕	นางสุภัทรา สิงห์แก้ว	ผดต.ศพด.บ้านโนนสวรรค์	
๓๖	นางภัทรวดี รุ่งโรจน์	ผดต.ศพด.บ้านโนนสวรรค์	

รูปภาพการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
ในวันที่ ๓๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

